

POSVETI PRI PREDSEDNIKU

Ljubljana, 14. november 2018

Spoštovani,

vljudno Vas prosim, da sodelujete na Posvetu o podnebni prihodnosti - sveta in Slovenije.

Naši otroci bodo živeli v drugačnem svetu kot naši starši. Svet se nikdar ni v sto letih spremenil tako zelo kot v našem času. Življenje ljudi je na splošno udobnejše, lažje, planet Zemlja pa je eno stopinjo toplejši kot v predindustrijski dobi. Prav zato naši otroci tudi ne bodo imeli več na voljo toliko naravnih virov, začeni z zrakom in vodo. Pozidali smo jim najboljšo kmetijsko zemljo, s plastiko smo napolnili oceane, z nepremišljeno prometno in energetske infrastrukturo smo znižali kakovost zraka tako, da bodo zaradi delcev v zraku in ozona živeli vsaj pol leta manj, kot bi sicer.

Slovenija leži na območju, kjer so podnebne spremembe opazne bolj kot drugod v Evropi in precej bolj kot globalno. Tako bo tudi v prihodnje. Najbolj se bodo spremenila poletja, ki bodo vroča in sušna. To prinaša težave v kmetijstvu, na primer s spomladanskimi pozebami, ki se prej niso dogajale v takem obsegu in s poletnimi sušami, ki so bistveno pogostejše kot pred 30 leti. Zaradi vročine se zmanjšuje tudi produktivnost delavcev. Prihajajo novi škodljivci, mnoge vrste se selijo v višje nadmorske višine in ogrožajo gozd. Vremensko pogojene naravne nesreče so danes v svetu že trikrat bolj pogoste, kot so bile okrog leta 1980 - bolj vroče ozračje ima več energije in jo sprošča v obliki neurij. Napovedi pravijo, da bomo v Sloveniji lahko doživljali katastrofalne suše poleti in močne poplave pozimi – v istem letu.

Zdaj je čas za zadnje opozorilo pravijo znanstveniki v nedavno objavljenem obsežnem poročilu, ki sloni na 6000 znanstvenih študijah o podnebnju. Ni še prepozno, a za dosego cilja so potrebne korenite spremembe v odnosu politike do podnebnih sprememb, glede energije, ravnanja s tlemi, industrije, tehnologije zgradb, transporta in upravljanja mest.

Če je še ob sprejemanju pariškega sporazuma leta 2015 veljalo, da bi se izognili najhujšemu, če bi nam uspelo omejiti dvig globalnih temperatur za dve stopinji, nova študija kaže, da se bo treba potruditi še bolj. Usoden bi bil že dvig temperature nad 1,5 stopinje, pravi, in če ne storimo nič, se bo to zgodilo že do leta 2040. Če nam ne uspe, bodo imele leta 2030 države ob Sredozemlju za polovico manj čiste vode in za deset milijonov ljudi se bo tveganje za suše in poplave močno povečalo. Če nam uspe, se bo gladina morij dvignila za deset centimetrov

manj kot bi se sicer, Arktika bo ohranila led čez poletja, koralni grebeni pa bodo usahnili za 70 do 90 odstotkov, ne pa tudi povsem izginili.

V medvladnem forumu o podnebnih spremembah (IPCC) sodeluje 195 držav, ki menijo, da smo dolžni ukrepati. Slovenija je med njimi. Za uresničitev cilja, zapisanega tudi v pariškem podnebnem sporazumu, ki ga je podpisala Slovenija, bo treba sprejeti hitre in obsežne ukrepe, ki so v dosedanji zgodovini človeške civilizacije brez primere v obsegu in pomenu.

- Da morajo leta 2030 v primerjavi z letom 2010 globalne emisije CO₂ upasti za 45 odstotkov.
- Da bo leta 2050 85 odstotkov globalne električne energije pridobljene iz obnovljivih virov. Uporabo premoga bomo omejili na skoraj nično količino.
- Sedem milijonov kvadratnih kilometrov bomo namenili za pridobivanje biomase (nekaj manj od površine Avstralije).

Če cilja ne bomo dosegli, se moramo pripraviti na velike in usodne spremembe.

Razprava, ki jo želim spodbuditi, naj bi prispevala k skupnemu premisleku, pa tudi k boljšemu razumevanju in predvsem večji odločenosti za naša prihodnja ravnanja.

POSVET PRI PREDSEDNIKU

»Podnebna prihodnost - sveta in Slovenije«

bo v sredo, 21. novembra 2018, s pričetkom ob 10.30 v Veliki dvorani Predsedniške palače, Prešernova 8, Ljubljana

Vsakemu udeležencu/udeleženki bo dana možnost besede in dodatnega sodelovanja v razpravi. Zato bom kot voditelj razprave zelo hvaležen, če bodo uvodne predstavitve kratke in jasne. Posvet naj bo predvsem živahna izmenjava različnih mnenj o naslovnem vprašanju. Vaši morebitni pisni prispevki pripravljeni za posvet ali po njem bodo pomembno obogatili naš skupen napor.

Pričakujem, da bo razprava trajala dvakrat po uro in pol, z vmesnim kratkim odmorom. Posvet je odprt za javnost.

Z upanjem na naše tvorno sodelovanje Vas lepo pozdravljam.

Borut Pahor
PREDSEDNIK REPUBLIKE SLOVENIJE